

Til vedk. instans

Vår ref: 02/01592-016
150
Deres ref: 2001/2295-
Dato: 28.08.2002

HØRINGSUTTALELSE - NITTEDAL KOMMUNE

SAK: Føring av GAB-registert

Representanter for formannskapene i medlemskommunene i Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR) avholdt fellesmøte 6.6.02. Det ble vedtatt å anbefale kommunestyrene i de respektive kommuner å fatte vedtak om flere konkrete tiltak for å synliggjøre den dramatiske økonomiske situasjonen i kommunene.

SNR-uttalelsen følger vedlagt.

På denne bakgrunn har Nittedal kommunestyre 17.6.02 bl.a. fattet slikt vedtak:

Kommunen stopper behandling av statlige høringsuttalelser m.v.

Vi underretter derfor om at det mottatte høringsdokument ikke vil bli behandlet.

Med vennlig hilsen

Tom Christophersen
ordfører

Kopi: Kommunenes Sentralforbund

Ordføreren
Moveien 1,
1482 Nittedal

Tlf: 67 05 90 00
Fax: 67 06 16 19
Bankkonto:
7101 05 04001
Organisasjonsnr
971 643 870

SNR Samarbeidsrådet for Nedre Romerike

UTTALELSE OM KOMMUNEØKONOMIEN

Representanter for formannskapene i kommunene Aurskog-Høland, Fet, Lørenskog, Nittedal, Rælingen, Skedsmo og Sørumsund samlet til møte i Skedsmo rådhus 6. juni 2002, uttaler:

Innledning

Som følge av en dramatisk økning i pensjonskostnadene og et dyrt lønnsoppgjør er kommunene på Nedre Romerike kommet i en akutt økonomisk situasjon. Meldinger fra hele landet viser at de fleste av landets kommuner og fylkeskommuner befinner seg i en tilsvarende situasjon. Dramatikken forsterkes av at kommunene gjennom mange år har hatt en tiltagende ubalanse i økonomien. Det er enighet mellom regjeringen og KS om denne situasjonsbeskrivelsen.

Kommunene på Nedre Romerike befinner seg i landets mest utsatte pressområde, med betydelig tilflytting. Dette innebærer et tungt og vedvarende press på den kommunale infrastrukturen. Et overopphetet entreprenørmarked er også kostnadsdrivende. Alt dette innebærer at disse kommunene påføres betydelige ekstra kostnader som det ikke gis noen kompensasjon for. Presskommunenes spesielle situasjon er alt for lite påaktet fra de sentrale myndigheters side.

Dagens utskrivningspraksis fra de statlige sykehusene medfører en stigende belastning på kommunens sykehjem. Kommunen har verken kompetanse eller økonomi til å ta seg av stadig mer pleietrengende pasienter. Staten må derfor sørge for økonomisk kompensasjon for den oppgaveforskyvning som dagens utskrivningspraksis har ført til.

Under enhver omstendighet er det urimelig at liggetiden ved Akershus Universitetssykehus (Ahus) er vesentlig kortere sammenlignet med andre sykehus i fylket. Staten som sykehuseier må omgående rydde opp i denne situasjonen. Staten må også sørge for at kommunikasjonen og samarbeidet med kommunene blir bedre. Det har skjedd en klar svekkelse etter at staten overtok som sykehuseier.

Skjer det ikke markerte endringer på dette området, kan kommunen komme i en tvangssituasjon slik at man må stoppe inntak av pasienter fra sykehusene som etter kommunehelsetjenestens vurdering ikke er utskrivningsklare.

I grunnlagsdokumentet for konsultasjonsmøtet 22.02.02 sies det:

"Det er i alles interesse at det er balanse i kommunesektorens finanser. Samarbeidsregjeringen har som forutsetning at det skal være samsvar mellom oppgaver og

ressurser i kommunesektoren, og som overordnet mål fortsatt realøkning i kommunesektorens inntektsramme."

Vi konstaterer at verken Revidert Nasjonalbudsjett eller Kommuneproposisjonen inneholder elementer som bidrar til å nå denne målsettingen. Det generelle økonomiske grunnlaget i kommunesektoren er nå så sårbart at vi ikke har noen mulighet til å finne dekning for de ekstraordinære kostnadene som vi nå påføres. Det blir nedskjæringer, dårligere kommunal tjenesteyting og færre offentlige velferdsgoder for store deler av befolkningen i våre kommuner.

Vi vil påpeke at kommunesektoren har drevet målrettet effektiviseringsarbeid i en årrekke. Selv om kommunene alltid skal være åpne for mest mulig hensiktsmessige arbeidsmåter, er det fullstendig urealistisk å tro at slike tiltak på noen måte er tilstrekkelig for å dekke opp nødvendige budsjettkutt. Stortingets detaljstyring av kommunene bidrar også til umulige og lite helhetlige arbeidsforhold.

Det må understrekes at profilen på lønnsoppgjøret i kommunesektoren er helt nødvendig for at kommunene som arbeidsgivere skal være konkurransedyktig i kampen om kvalifisert arbeidskraft, - selv om vi isolert sett ikke har råd til et slikt oppgjør. Vi merker oss samtidig at staten er klart lønnsledende både når det gjelder offentlig sektor og i deler av privat sektor.

Vi kan ikke alene ta ansvaret for de konsekvenser det vil ha for velferdstilbudet å foreta de kutt som er helt nødvendig for å bringe kommunebudsjettene i balanse. Staten må også ta sin del av ansvaret.

Vi ønsker derfor å uttale følgende:

Til Stortinget.

Stortinget må bringe kommuneøkonomien i balanse. Det er først og fremst nødvendig å finne løsninger for å dekke de ekstraordinære pensjonskostnadene. Etter vårt skjønn kan dette gjøres gjennom fondsdisposisjoner som ikke har realøkonomiske konsekvenser eller som svekker balansen i statsbudsjettet. Også på andre områder er det helt nødvendig å styrke kommuneøkonomien, i tråd med de beregninger KS har fremlagt for Finanskomiteen og Kommunalkomiteen.

Det er særlig viktig å finne en økonomisk løsning på omsorgen for ressurskrevende brukere i kommunal omsorg. Det er også nødvendig å styrke Husbankens utlåns- og tilskuddsramme dersom regjeringens mål for bosetting av flyktninger tilnærmelesvis skal nås.

Dersom kommunene ikke tilføres flere midler i år og neste år, vil dette få så dramatiske konsekvenser at kommunene er nødt til å iverksette flere tiltak.

Til Kommunenes Sentralforbund.

Vi ber KS øke presset på Stortingets organer frem til endelig vedtak i sakene om Revidert Nasjonalbudsjett og Kommuneproposisjonen. Vi støtter de vurderinger og krav KS har lagt frem, men mener det er nødvendig med ytterligere markeringer. Særlig er det viktig å få frem konkrete eksempler på de konsekvenser nødvendige kutt i kommunebudsjettene vil ha for befolkningen. Vi ber også KS på hensiktsmessig måte mobilisere landets kommuner slik at dette merkes i Stortinget.

Dersom resultatet av Stortingets behandling skulle bli at kommunene ikke tilføres mer penger nå, må KS ta initiativ for å få tilslutning fra landets kommuner om et begrenset antall konkrete tiltak overfor Storting og regjering.

Vi ber KS overveie følgende:

- ◆ På konsultasjonsmøtet med regjeringen 26. august må det kreves en full gjennomgang av situasjonen, og KS må legge frem konkrete eksempler på konsekvenser. KS må også alvorlig overveie om det har noen hensikt å fortsette konsultasjonsordningen, dersom den utelukkende fører til enighet om situasjonsbeskrivelsen, uten at de nødvendige konsekvenser tas.
- ◆ Kommunene fatter vedtak om mottaksstopp for flyktninger inntil staten går inn med finansiering av låne- og tilskuddsramme som opprinnelig forutsatt.
- ◆ Kommunene innfører stopp i innskudd til statens Pensjonskasse for lærerne.
- ◆ Kommunene fatter vedtak om stopp i utbygging av bårnehager inntil staten fullfinansierer investeringer og drift.
- ◆ Kommunene fatter vedtak om stopp i bygging av utleieboliger inntil staten fullfinansierer slike prosjekter.
- ◆ Kommunene holder tilbake innbetaling av arbeidsgiveravgift.
- ◆ Kommunene sender ikke klagesaker med økonomiske konsekvenser videre til overordnet myndighet.
- ◆ Kommunene stopper styringsinformasjon til staten (KOSTRA).
- ◆ Kommunene nekter å ta imot statlige tilsyns- og kontrollinstanser.
- ◆ Kommunene stopper behandlingen av høringsuttalelser, m.v.

Det er et viktig poeng at de tiltak som man samler seg om, både må ha en viss økonomisk effekt og samle bred tilslutning fra landets kommuner og fylkeskommuner.

Til kommunestyrene.

Overfor medlemskommunene i Samarbeidsrådet for Nedre Romerike vil vi understreke alvorret i situasjonen både i forhold til kommunenes økonomi og i forhold til de konsekvenser kommunenes rammebetingelser har for lokaldemokratiet.

Vi anbefaler at kommunestyrene gjør det klart overfor befolkningen at de kutt i budsjettene som er påkrevet for å bringe dem i balanse, vil få så dramatiske virkninger for velferdstilbudet til store deler av befolkningen, at kommunestyret ikke alene vil ta ansvaret for dette. Staten må ta sin del av ansvaret. Kommunestyrene bør derfor ikke iverksette andre budsjettkutt enn de som har sammenheng med konsekvensene av egen drift. Dersom kommunene ikke får mer penger vil resultatet bli budsjettmessige underskudd.

Vi anbefaler derfor de enkelte kommuner å fatte følgende vedtak:

1. Innskudd til Statens Pensjonskasse for lærerne stoppes.
2. Innbetaling av arbeidsgiveravgift holdes tilbake.
3. Inntil Husbanken øker utlåns- og tilskuddsrammen til flyktningboliger slik kommunene er blitt forespeilet, og staten dekker alle andre relevante kostnader ved flyktningmottak, sier kommunen nei til mottak av flere flyktninger .
4. Dersom ikke staten dekker kostnadene ved investering og drift for flere nye barnehageplasser, sier kommunen nei til etablering av nye plasser. Økonomien tilsier ikke økning i de kommunale bevilgninger på dette området.
5. Inntil Husbanken har justert retningslinjene for tilskudd i forhold til faktiske byggekostnader, sier kommunene nei til bygging av ungdomsboliger og andre utleieboliger.
6. Kommunen stopper å sende styringsinformasjon til staten (KOSTRA).
7. Kommunen nekter å ta imot statlige tilsyns- og kontrollinstanser.
8. Kommunen stopper behandling av statlige høringsuttalelser, m.v.
9. Kommunene på Nedre Romerike sier opp avtalen med staten, representert ved Ahus, for deretter å reforhandle en avtale om en utskrivningspraksis av pasienter på linje med andre sammenlignbare sykehus i Norge.
10. Fra statens side er det mulig å iverksette en rekke tiltak for å rette opp den økonomiske situasjon kommunene befinner seg i. Ett nærliggende tiltak er å justere opp det kommunale skattøret (kommunens andel av skatteinntektene). Et slikt tiltak er ikke inflasjons- eller rentedrivende.

Kommunenes pensjonskostnader kan også løses ved at det overføres midler fra oljefondet til de kommunale pensjonsfond. Dette har ingen negativ effekt verken for renteutviklingen eller budsjettbalansen.

Det forventes også at staten fullfører eldresatsingen og betaler sin andel av kostnadene for de godkjente prosjektene, slik staten tidligere har lovet.

Lillestrøm, 6. juni 2002

SAMARBEIDSRÅDET FOR NEDRE ROMERIKE (SNR)

Hans Marius Johnsen
Leder SNR

Kjell Pettersen
Leder SNRs rådmannskollegium